

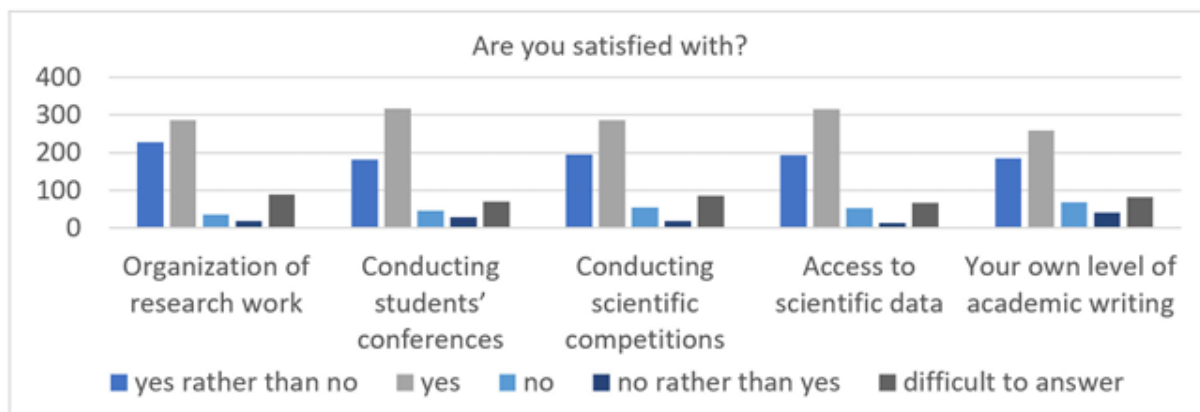
AP19678460 «Білім берудің цифрлық трансформациясы жағдайында техникалық бейіндегі мамандарды ғылыми-кәсіби тілдік даярлауды қарқынлату» – ғ.ж. Джантасова Д.Д.

Өзектілігі: Мамандарды ғылыми-тілдік даярлау проблемасы бойынша зерттеулердің жеткіліксіздігі білім беру жүйесінде бар тәжірибе негізінде, оның ішінде цифрлық технологияларды қолдану бойынша эксперименттік ізденістер мен педагогикалық шешімдерді талап етеді. Цифрлық шындық негізінде технологиялық шешімдердің дамуын қамтамасыз ету маңызды, бұл техникалық университеттегі білім беру бағдарламалары шеңберінде ғылыми-тілдік дайындықты едәуір жақсарты алады. Осы тұрғыда ғылыми тілді оқытудың автоматтандырылған бағдарламалық өнімдерін енгізу арқылы ғылыми-кәсіби даярлық моделін құру ең өзекті болып отыр.

Жобаның мақсаты болашақ маманның адами капиталының ғылыми-шығармашылық әлеуетін іске асыру үшін білім беру жүйесінің цифрлық трансформациясы жағдайында техникалық бейіндегі мамандарды ғылыми-кәсіби тілдік даярлауды қарқынлату моделін әзірлеу және енгізу болып табылады.

Күтілетін және қол жеткен нәтижелер

- Кәсіптік-техникалық дискурс саласындағы ғылыми стильдің негізгі тілдік құралдары анықталды.
- Техникалық бейін маманының ғылыми-кәсіби қызметінің негізгі түрлері анықталды.
- Болашақ маманның ғылыми құзыреттілігін қалыптастыруда тілдік құралдар анықталды.
- Тілдік білім берудің цифрлық трансформациясының негізгі факторлары анықталды.
- Техникалық бейін мамандары үшін коммуникацияның ғылыми дискурсының сипаттамаларының жіктелуі әзірленді.
- Техникалық мамандарды даярлаудың ғылыми-тілдік құрамдас бөлігіндегі техникалық ЖОО-ның қажеттіліктерін бағалау жүргізілді.
- Техникалық мамандарды ғылыми-кәсіптік даярлаудың лингводидактикалық ережелері анықталды.
- Зерттеу нәтижелеріне талдау жүргізді және техникалық бейіндегі мамандарды ғылыми-тілдік даярлау бойынша шаралар әзірленді.
- Модельдің мазмұны, құрылымы және негізгі компоненттері анықталады.
- Техникалық мамандықтар мамандарының ғылыми-кәсіби тілдік даярлау моделін әзірлейтін болады.
- Ғылыми-кәсіби тілді оқытудың цифрлық бағдарламасы әзірленетін болады.
- Техникалық бейіндегі мамандарды даярлаудың оқу процесіне модельді практикалық іске асыру жүзеге асырылатын болады.
- Техникалық ЖОО-ның оқу процесіне модельді енгізу алгоритмі әзірленетін болады.
- Оқу үдерісіне ғылыми-кәсіби тілді оқытудың цифрлық бағдарламасы енгізіледі.
- Модельді іс жүзінде жүзеге асыру мониторингінің нәтижелеріне талдау жүргізілетін болады.

1 сурет – Техникалық мамандықтар студенттерін ғылыми даярлау процесіне талдау жүргізу аясында студенттерге сауалнама жүргізудің нәтижелері

Зерттеу тобы:

1. Ғылыми жетекші, ШТ каф. мең-сі, п.ғ.к, қауымдастырылған профессор
Джантасова Д.Д.

<https://orcid.org/0000-0003-2595-3249> Researcher ID: P-7271-2017;

Scopus Author ID: 57189027014.

Зерттеу тобының құрамы:

2. Азимбаева Жанат Амантаевна, жауапты орындаушы, «Ә. Сагинов ат-ы КарТУ»
КеАҚ ОТЖМ каф-ның мең-сі.

ORCID ID : 0000-0002-9247-1138

Scopus Author ID: 55990394300

3. Тентекбаева Жулдыз Мухамедгалиевна, ғылыми қызметкер, педагогика
ғылымдарының магистрі, «Ә. Сагинов ат-ы КарТУ» КеАҚ ШТ каф-ның аға оқытушысы.

Researcher ID: GYD-4656-2022

ORCID ID: 0000-0002-9286-0352

Scopus Author ID: 56027539800

4. Айтбаева Салтанат Хамзақызы, ғылыми қызметкер, педагогика ғылымдарының
магистрі, «Ә. Сагинов ат-ы КарТУ» КеАҚ ШТ каф-ның аға оқытушысы.

ORCID ID:0000-0002-7511-952X

5. Калиаскаров Нурбол Балтабаевич, ғылыми қызметкер, «Ә. Сагинов ат-ы
КарТУ» КеАҚ «БЖТ» каф-ның мең-сі.

ORCID ID 0000-0003-3684-14205

Scopus Author ID: 57201113007

Researcher ID Web of Science: ABC-2155-2020

Researcher ID in Publons: ABC-2155-2020

6. Дамиев Даниель Темиргалиевич - ғылыми қызметкер, техника ғылымдарының
магистрі, «Ә. Сагинов ат-ы КарТУ» КеАҚ ШТ каф-ның аға лаборанты.

ORCID ID 0000-0002-4245-6810

7. Кишенова Айнур Юсуповна, ғылыми қызметкер, «Ә. Сагинов ат-ы КарТУ»
КеАҚ ОТЖМ каф-ның аға оқытушысы.

ORCID ID 0000-0002-1494-6388

Researcher ID Web of Science: 23774690

8. Юрченко Василий Викторович - ғылыми қызметкер, «Ә. Сагинов ат-ы КарТУ»
КеАҚ «БЖТ» каф-ның мең-сі, PhD.

ORCID ID 0000-0002-6543-1632

Scopus Author ID 57213756780

Жарияланымдар тізімі:

1) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А., Айтбаева С.Х. Цифрлық трансформация факторларының тілдік білімге әсерін талдау // «Қазіргі педагогикалық білім беру мәселелері» журналы - Ялта, 2024. – №82 (4). С.109-112. [https://gpa.cfuv.ru/attachments/article/6071/%D0%92%D1%8B%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA%2082%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%204,%202024%20%D0%B3%D0%BE%D0%B4%20\(1\).pdf](https://gpa.cfuv.ru/attachments/article/6071/%D0%92%D1%8B%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA%2082%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%204,%202024%20%D0%B3%D0%BE%D0%B4%20(1).pdf)

2) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А., Stanislav Benčić Analysis of technical specialists' scientific training: the role of written academic discourse // «Университет еңбектері» ғылыми-техникалық журналы - Қарағанды: ҚарТУ, 2024. – №1(94). С.335-342. DOI 10.52209/1609-1825_2024_1_335 <http://tu.kstu.kz/archive/issue/101?page=5>

3) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А., Бритвина В.В. Жоғары білім беру жүйесін цифрлық трансформациялаудың негізгі аспектілерін талдау // Қарағанды университетінің хабаршысы. Педагогика сериясы - Қарағанды: ҚарУ, 2024. – №2(114). С.74-83. DOI: <https://doi.org/10.31489/2024ped2/74-83>

4) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А., Тентекбаева Ж.М. The role of scientific and technical discourse in the implementation of scientific language training of engineers // Научно-аналитический журнал «Высшая школа Казахстана» – Астана, 2024. – №3(47). С.61-69. DOI:10.59787/2413-5488-2024-47-3-61-69 <https://highedujournal.kz/index.php/1/article/view/278/73>

5) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А. Инженерлердің ғылыми-тілдік дайындығын күшейту (лингводидактикалық ережелер аспектісі) // «Наукосфера» ғылыми журналы – Смоленск, 2024. – №9 (1). С. 137-142. DOI 10.5281/zenodo.13790141 [https://docs.yandex.ru/docs/view?url=ya-disk-public%3A%2F%2FssNKq%2F73mJ84IuvucllO4dPpLVfQVLXpgSAM7kwWMUJfTsp%2BG07gAiCxEQjNC1T5q%2FJ6bpmRyOJonT3VoXnDag%3D%3D&name=ns2024-9\(1\).pdf&nosw=1](https://docs.yandex.ru/docs/view?url=ya-disk-public%3A%2F%2FssNKq%2F73mJ84IuvucllO4dPpLVfQVLXpgSAM7kwWMUJfTsp%2BG07gAiCxEQjNC1T5q%2FJ6bpmRyOJonT3VoXnDag%3D%3D&name=ns2024-9(1).pdf&nosw=1)

6) Джантасова Д.Д., Rab Nawaz Lodhi, Калиаскаров Н.Б. Process analysis of scientific training for technical students // «Университет еңбектері» ғылыми-техникалық журналы - Қарағанды: ҚарТУ, 2024. – №4(97). (баспада)

7) Джантасова Д.Д., Daniel Churchill, Тентекбаева Ж.М., Айтбаева С.Х. STEM Language Literacy Learning in Engineering Education in Kazakhstan // журнал «Education Sciences» = 4.8, процентиль = 81, ғылым саласы: Educ. Sci. 2024, 14, 1352. <https://doi.org/10.3390/educsci14121352> (CiteScore 2023 Education). <https://www.mdpi.com/2227-7102/14/12/1352/pdf>

8). Azimbayeva Zh., Jantassova D., Kishenova A. Concept of academic discourse writing in the process of scientific training of technical specialists // Collection of scientific papers “The Interdisciplinary Current Challenges in Research, Education and Media”. Pan-European University, 2023. – p.4-6. ISBN 978-80-8275-011-2

9) Джантасова Д.Д., Айтбаева С.Х. Scientific discourse characteristics of professional technical communication // «Қазақстандық білім беру контекстіндегі трансформациялық оқыту» KazTEA және ARELTA XX Халықаралық конференциясының материалдары, Көкшетау, 2024. С.83-86. <https://kaz-tea.kz/en/publications/article-collections/kaztea-proceeding-2024>

10) Джантасова Д.Д. Цифрлық трансформация жағдайында инженерлік бейіндегі мамандардың ғылыми-техникалық дискурсын оқыту // "Қазақстан татарлары: тарих, мәдениет, тіл, әдебиет" I Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары, Көкшетау, 2024. С. 59-67.

Авторлық құқық объектісіне құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы куәліктер:

1) Джантасова Д.Д., Тентекбаева Ж.М., Айтбаева С.Х. Техникалық бейіндегі мамандарды даярлаудың ғылыми-тілдік құрамдас бөлігіндегі техникалық ЖОО қажеттіліктерін бағалау. Авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың

мемлекеттік тізіліміне мәліметтерді енгізу туралы куәлік (2024 жылғы 2 қыркүйектегі №49358, ғылым туындысы).

2) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А., Тентекбаева Ж.М., Айтбаева С.Х. Болашақ маманның ғылыми құзыреттілігін қалыптастырудағы тілдік құралдарды анықтау. Авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізіліміне мәліметтерді енгізу туралы куәлік (2024 жылғы 10 қыркүйектегі №49529, ғылым туындысы).

3) Джантасова Д.Д., Азимбаева Ж.А., Калиаскаров Н.Б. Инженерлік-техникалық кадрларды ғылыми даярлау жүйесін бағалау: оқытушылардың қажеттіліктерін кешенді зерттеу материалдары. 2023 жылғы 6 қарашадағы №40183 авторлық құқықпен қорғалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізіліміне мәліметтер енгізу туралы куәлік (ғылыми туынды)

Ықтимал пайдаланушыларға арналған ақпарат: Зерттеу нәтижелері техникалық салаларда ғылыми-кәсіби тілді оқыту бойынша дайын цифрлық бағдарлама түрінде коммерцияландырылады және ғылыми білімді дамытуға қажетті тыңдаушылардың кең ауқымына ұсынылады. Цифрлық бағдарлама техникалық салалармен, өндіріспен байланысты болашақ мамандар санатында ғана емес, сонымен қатар біліктілігін арттыруды қажет ететін жұмыс істеп тұрған өндірістік инженерлерде, сондай-ақ бейресми білім беру бағдарламаларының тыңдаушылары ретінде тілек білдірушілердің кез келген санатында үлкен қызығушылық тудыруы мүмкін.

Қолдану саласы: жобаның нәтижелерін жоғары білім педагогикасы, лингвистика, психология сияқты ғылым салаларында қолдануға болады, сонымен қатар әртүрлі тілдік сараптамалар жүргізу үшін қызықты болуы мүмкін.

Ақпараттың жаңартылған күні: 08.11.2024 г.